

REFERAT § 17, stk. 4 - Sammen om alle unges trivsel 2026-2029 d. 28-05-2026

Mødedato Torsdag d. 28. maj 2026 kl. 17:00

Mødested Rådhuset Mødelokale G

Mødedeltagere Michael Fenger, Niels Gyldenlund Mikkelsen, Marie Brixtofte, Katja Johansen, Christina Benedicte Wex, Stig Wall, Helene Naur Brochmann (Fravær), Trine Dybkjær, Frederik Dehlholm, Patrizia Christensen

Indholdsfortegnelse

Indledende drøftelse af afhængighed som psykologisk fænomen.....	3
Orientering om arbejdet med unge i kompleks mistrivsel.....	7
Igangværende forebyggende og foregribende indsatser for unge når ungelivet er svært.....	11
Mødeplan for de kommende møder i udvalget.....	14

Punkt 1: Indledende drøftelse af afhængighed som psykologisk fænomen

EMN-2026-01611

Bilag

Baggrundsnotat - Afhængighed i reaktion til unges trivsel

Forebyggelse af afhængighed - data og tendenser

Oversigt over trivselsindsatser (d. 11.05.26)

1 (Åben) Indledende drøftelse af afhængighed som psykologisk fænomen

Sags ID: EMN-2026-01611

Resumé

Sagen giver udvalget en indledende drøftelse af afhængighed i relation til unges trivsel. Med afsæt i eksisterende viden og et baggrundsnotat belyses sammenhængen mellem afhængighed, mistrivsel og forebyggende faktorer. Udvalget anmodes om at drøfte, om de allerede vedtagne anbefalinger til strukturelle tiltag for unges trivsel samlet set vurderes dækkende for forebyggelse af afhængighed, eller om der er behov for at skærpe opmærksomheden på området inden for den eksisterende ramme.

Baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af årsplanen §17, stk. 4-udvalget på udvalgets møde den 19. marts 2026 (pkt. 4) besluttede udvalget at gennemføre en indledende drøftelse af afhængighed i relation til unges trivsel. Drøftelsen omfatter afhængighed knyttet til bl.a. rusmidler, pengespil, porno, selvskade samt sociale medier og digitale vaner og baseres på eksisterende viden, foreliggende data og et baggrundsnotat udarbejdet til udvalget. Udvalget drøfter og tager stilling til, om de eksisterende anbefalinger for strukturelle tiltag er dækkende for forebyggelse af afhængighed.

Baggrundsnotatet peger på, at afhængighed blandt unge sjældent opstår som et isoleret fænomen, men typisk udvikles i et samspil mellem individuelle, sociale og strukturelle forhold. Afhængighed knyttes ofte til mistrivsel, psykisk belastning, ensomhed og oplevelser af pres, hvor bestemte former for adfærd eller brug af stimuli midlertidigt kan fungere som en reguleringsstrategi. På længere sigt bidrager disse strategier imidlertid ofte til at forstærke den unges udfordringer.

Notatet viser samtidig, at de risikofaktorer, som øger sandsynligheden for udvikling af afhængighed, i vid udstrækning er sammenfaldende med de forhold, som udvalget allerede har haft fokus på i arbejdet med unges trivsel. Det gælder bl.a. manglende eller skrøbelige fællesskaber, svage relationer til betydningsfulde voksne, højt præstationspres, stor tilgængelighed og eksponering for potentielt skadelige stimuli samt begrænsede muligheder for mestring og følelsesregulering.

Omvendt peger baggrundsnotatet på, at de samme beskyttende faktorer, som understøtter unges trivsel generelt, også har en forebyggende effekt i forhold til afhængighed. Stærke og inkluderende fællesskaber, nære og tillidsfulde relationer, tydelige og forudsigelige rammer, lavere eksponering og adgang samt styrkelse af unges handlemuligheder og mestringsevne bidrager både til øget trivsel og til at reducere risikoen for afhængighed på tværs af problemstillinger.

Udvalget har tidligere vedtaget en række anbefalinger til strukturelle tiltag for unges trivsel på tværs af temaer som fællesskaber, forældre, perfektionskultur, præstationskultur, søvn og rusmidler. Det er forvaltningens faglige vurdering, at disse anbefalinger i betydelig grad adresserer de centrale risikofaktorer og styrker de beskyttende faktorer, som baggrundsnotatet identificerer som afgørende i forhold til forebyggelse af afhængighed.

På den baggrund vurderer forvaltningen, at afhængighed med fordel kan forstås som et tværgående perspektiv i udvalgets arbejde med unges trivsel, frem for som et selvstændigt indsatsområde med behov for særskilte strukturelle anbefalinger. Samtidig peger notatet på, at der i realiseringen af de eksisterende anbefalinger kan være behov for fortsat opmærksomhed på sammenhængen mellem trivsel og afhængighed, herunder hvordan dette perspektiv tydeliggøres i praksis.

Udvalget skal drøfte om de nuværende anbefalinger samlet set vurderes at være dækkende for forebyggelse af afhængighed blandt unge, og om der er områder, hvor opmærksomheden kan skærpes inden for den eksisterende ramme.

På mødet vil der være et oplæg om afhængighed i relation til unges trivsel af Jakob Linnet, Klinisk lektor ved Syddansk Universitet, doktor med., ph.d., psykolog, cand. psych. aut. Leder af Klinik for Ludomani og BED, Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik, Odense Universitetshospital. Jakob Linnet forsker i, hvordan dopaminsystemet er forbundet med afhængighed og har blandt andet skrevet bogen 'Din hjerne snyder dig: Hvad forskningen viser om, hvorfor du bliver afhængig, og hvordan du holder op med at være det'.

Til udvalgets forberedelse er der vedlagt tre bilag:

- Notat om afhængighed i relation til unges trivsel
- Data relateret til forebyggelse af afhængighed i Gentofte Kommune
- Oversigt over trivselsfremmende indsatser i Gentofte Kommune 2025.

Indstilling

Forvaltningen indstiller

Til § 17 stk. 4 Sammen om alle unges trivsel:

1. At oplægget om afhængighed i relation til unges trivsel tages til efterretning.
2. At udvalget drøfter og beslutter, om de eksisterende anbefalinger for strukturelle tiltag er dækkende for forebyggelse af afhængighed.
3. At udvalget indstiller til forvaltningen om at inddrage viden om afhængighed som psykologisk fænomen i relevante forum af forebyggende og oplysende karakter, så viden kan tilgå unge, pårørende og forældre, idet det konkrete arbejde med afhængighed indgår i de stående udvalgs ressort i de indsatser, der ligger under disse.

Tidligere beslutninger:

Beslutninger:

1. Oplæg taget til efterretning
2. De eksisterende anbefalinger til strukturelle tiltag er ikke tilstrækkelige i forhold til afhængighed.

3. Forvaltningen skal udarbejde mulige anbefalinger til strukturelle tiltag for forebyggelse af afhængighed blandt unge. Anbefalingerne skal have fokus på formidling af viden om afhængighed til unge og aktører i unges liv samt styrkelse af fagprofessionelle, forældre og andre betydningsfulde voksnes opmærksomhed på unges adfærd henblik på at opdage tegn på afhængighed.

Bilag

1. Baggrundsnotat - Afhængighed i reaktion til unges trivsel (6852756 - EMN-2026-01611)
2. Forebyggelse af afhængighed - data og tendenser (6883435 - EMN-2026-01611)
3. Oversigt over trivselsindsatser (d. 11.05.26) (6875862 - EMN-2026-01611)

Punkt 2: Orientering om arbejdet med unge i kompleks mistrivsel

EMN-2026-01838

2 (Åben) Orientering om arbejdet med unge i kompleks mistrivsel

Sags ID: EMN-2026-01838

Resumé

Udvalget orienteres om status og næste skridt i implementeringen af de otte anbefalinger om unge i kompleks mistrivsel. Orienteringen gives på baggrund af, hvordan de otte anbefalinger håndteres via tre strategiske indsatsområder: sammenhængende borgerforløb, viden og information til unge og pårørende samt styrket kontaktpersonsindsats.

Baggrund

Kommunalbestyrelsen godkendte ved mødet den 29. september 2025, pk 27, otte anbefalinger vedrørende unge i kompleks mistrivsel på baggrund af arbejdet i § 17, stk.4-udvalget om unges trivsel.

Anbefalingerne er

- 1 Styrket involvering af unge
- 2 Ung-til-ung
- 3 Viden og værktøjer til unge i kompleks mistrivsel og deres familier
- 4 Systematisk fokus på udvikling af unges sociale færdigheder og evne til at mestre eget liv
- 5 Sammenhængende tilgang i kontaktpersonernes arbejde
- 6 Tidlige indsatser tæt på borgernes hverdag
- 7 Større sammenhæng i lovgivningen
- 8 Større sammenhæng med andre sektorer

Unge i kompleks mistrivsel har ofte længerevarende og sammensatte udfordringer, som påvirker trivsel i skole/arbejde, familie og fritid, og de har typisk behov for indgribende, koordinerede indsatser. Da kommunen ikke altid har beslutningskraft i alle arenaer, er en netværksbaseret og involverende tilgang central i arbejdet med målgruppen.

I Gentofte Kommune arbejdes der tværfagligt og på tværs af lovgivninger for at støtte unge i deres trivsel med afsæt i forskellige behov og vilkår.

Forvaltningen har organiseret arbejdet med anbefalingerne i tre strategiske indsatsområder og iværksat en samlet implementering, der omsætter anbefalingerne til konkrete indsatser i perioden 2026–2027.

Sammenhængende borgerforløb

Der er igangsat en ny tværgående metodisk tilgang til borgersager, hvor relevante forvaltningsområder, herunder de specialiserede børne- og voksenområder, beskæftigelsesområdet samt pleje og omsorg arbejder tættere sammen om fælles og koordinerede borgerforløb.

Formålet er at styrke kvaliteten og sammenhængen i indsatsen for borgere med komplekse eller tværgående behov uden at ændre den eksisterende organisatoriske opgavefordeling. Tilgangen retter sig mod borgere, der enten allerede har sager på tværs af forvaltningsområder, eller som vil have gavn af en koordineret indsats. Indtil videre er der igangsat initiativer til at udvikle og

forankre metoder, afprøve værktøjer og danne de første erfaringer med den nye måde at arbejde på.

Samtidig bidrager arbejdet til at håndtere udfordringer i snitflader mellem lovgivninger og sektorer. Indsatsen kobles desuden til udviklingen af KUI (Den Kommunale Ungeindsats).

Indsatsen understøtter anbefalingerne om styrket involvering af unge, udvikle unges sociale færdigheder, skabe bedre sammenhæng i relationsarbejdet og indsatser tæt på den unges hverdag.

Viden og information til unge og pårørende

I 2026 er der igangsat en indsats med at udvikle og formidle viden og værktøjer til unge i kompleks mistrivsel og deres familier jf. anbefaling nr. 3. Arbejdet har til hensigt at styrke unges, forældres og pårørendes forståelse af overgange, rettigheder og forventninger i mødet med kommunen. Der er et særligt fokus på 17–18–22 overgangene på de specialiserede områder og behovet for en tættere dialog med beskæftigelsesområdet, når den unge bliver myndige. Formålet er at skabe større klarhed og tryghed i forløbene for pårørende og borgere.

Arbejdet med anbefalingen forventes udmøntet i et lærings- og kommunikationskoncept (videoer, guides og løbende informationsmøder) og via et temaspor om overgange og forventninger. Civilsamfundet og netværk vil blive inddraget for at sikre en sammenhængende indsats for de unge og deres pårørende.

Styrket kontaktpersonsindsats

I 2026–2027 gennemføres et udviklingsarbejde, der skal styrke kontinuitet og sammenhæng i kontaktpersonsindsatsen for unge med komplekse forløb på tværs af lovgivninger. Arbejdet omfatter tre trin, som opstartes til august 2026. Først etableres en workshop med inddragelse af nøglepersoner på tværs af børne, voksen og beskæftigelsesområdet mhp. videns- og ideudveksling omkring metodebevidsthed og stringens i kontaktpersonsarbejdet. Erfaringerne fra denne workshop skal anvendes som bidrag til afklaring af mulighederne for at fastholde samme kontaktperson på tværs af myndighedsovergang (18 år) og i forbindelse med ungestøtte. Udviklingsarbejdet skal endeligt lægge op til afprøvning i starten af 2027 af en model, hvor én kontaktperson i udvalgte sager kan yde støtte på tværs af lovgivninger.

På mødet vil udvalget få en orientering om det videre arbejde i de tre strategiske indsatsområder i forhold til gennemførelse og indhold.

Indstilling

Forvaltningen indstiller

Til §17, stk. 4 udvalget Sammen om alle unges trivsel 2026-2029:

At orienteringen tages til efterretning.

Tidligere beslutninger:

.

Beslutninger:
Taget til efterretning.

Bilag

Punkt 3: Igangværende forebyggende og foregribende indsatser for unge når ungelivet er svært

EMN-2026-02212

3 (Åben) Igangværende forebyggende og foregribende indsatser for unge når ungelivet er svært

Sags ID: EMN-2026-02212

Resumé

Udvalget orienteres om Gentofte Kommunes nuværende forebyggende og foregribende indsatser for unge, der oplever begyndende, tilbagevendende eller kompleks mistrivsel. Orienteringen giver et overblik over indsatser på individ- og gruppeniveau under de stående udvalgs ressortområder og viser, hvordan der arbejdes med tidlig opsporing og brobygning til fællesskaber, relevante tilbud og myndighedsområdet.

Baggrund

Gentofte Kommune arbejder med en bred vifte af indsatser målrettet unge i alderen 12–25 år, der oplever mistrivsel i varierende grad.

De tidlige forebyggende indsatser er kendetegnet ved at være let tilgængelige, og placeret der hvor de unge færdes, hvilket giver gode muligheder for tidlig opsporing af mistrivsel. Indsatserne har primært til formål at understøtte trivsel, give unge let adgang til støtte og mindske risikoen for, at udfordringer udvikler sig.

Andre forebyggende og foregribende indsatser retter sig mod unge med mere sammensatte eller vedvarende udfordringer og indebærer en faglig vurdering og visitation. Indsatserne har til formål at imødekomme de unges særlige behov, med henblik på at de igen kan klare sig på lige vilkår med andre unge.

På tværs af de forebyggende og foregribende indsatser arbejder Gentofte Kommune med et fælles fokus på:

- tidlig opsporing af mistrivsel
- sammenhængende og koordinerede forløb for den enkelte unge
- brobygning til relevante fællesskaber og tilbud
- tværfagligt samarbejde på tværs af fagområder og sektorer

Indsatserne tilrettelægges med afsæt i den enkelte unges behov og med vægt på kvalitet, faglighed og sammenhæng i indsatsen.

På mødet præsenteres udvalget kort for konkrete indsatser på individ- og gruppeniveau.

Indstilling

Forvaltningen indstiller

Til §17, stk. 4 udvalget:

At orienteringen om nuværende forebyggende og foregribende indsatser for unge på individ- og gruppeniveau, som hører under de stående udvalgs ressortområder, tages til efterretning.

Tidligere beslutninger:

.

Beslutninger:

Taget til efterretning.

Bilag

Punkt 4: Mødeplan for de kommende møder i udvalget

EMN-2026-01613

Bilag

Mødeplan2 for 17_4 Unges trivsel 2026_2029

4 (Åben) Mødeplan for de kommende møder i udvalget

Sags ID: EMN-2026-01613

Resumé

Udvalget skal drøfte og vedtage den overordnede mødeplan for de kommende fire møder i udvalget. Mødeplanen skal understøtte udvalgets formål om at skabe sammenhæng og fremdrift i arbejdet med realiseringen af anbefalingerne til strukturelle tiltag, der skal medvirke til at styrke unges trivsel og forebygge mistro. Udvalgets arbejde tager afsæt i En Ung Politik, strategien Sammen om unges trivsel samt de anbefalinger og forslag til handlinger, der er udarbejdet af det foregående §17, stk. 4-udvalg.

Baggrund

Med udvalgets nedsættelse går arbejdet med unges trivsel ind i en ny fase, hvor de vedtagne strukturelle anbefalinger skal omsættes til konkrete handlinger og kulturforandringer på tværs af kommunen. Udvalget har en central opgave i at sikre sammenhæng og fremdrift i realiseringen af anbefalingerne, så de styrker de rammer, vilkår og fællesskaber, som unge møder i deres hverdag.

For at understøtte dette præsenteres en mødeplan for de kommende fire møder i udvalget.

Mødeplanen danner rammen for, hvordan udvalget arbejder systematisk og strategisk og skaber klarhed over de temaer og processer, der kræver politisk opmærksomhed – samtidig med at der er fleksibilitet til at reagere på ny viden, tendenser i ungdomslivet og input fra unge og forældre.

Møderne vil give udvalget mulighed for at følge fagområdernes arbejde med realiseringen, koordinere tværgående indsatser og sikre den løbende inddragelse af unge, forældre og øvrige relevante aktører, og møderne vil derfor fremover indeholde en opfølgning med relevant orientering om udvalgets tidligere drøftelser samt en foregribende orientering om den nærmeste fremtids relevante arbejde med at realisere anbefalingerne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller

Til §17, stk.4 udvalget Sammen om alle unges trivsel 2026-2029:

At mødeplanen vedtages

Tidligere beslutninger:

.

Beslutninger:

Vedtaget med den ændring, at udvalget på det kommende møde drøfter mulige anbefalinger til strukturelle tiltag for forebyggelse af afhængighed blandt unge.

Bilag

1. Mødeplan2 for 17_4 Unges trivsel 2026_2029 (6857511 - EMN-2026-01613)